

**ZAŁĄCZNIK DO PISMA ARCYBISKUPA POZNAŃSKIEGO
Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2015 ROKU N. 5215/2015**

I. Zagadnienia ogólne

1. Wszystkie sprawy sporne pomiędzy Archidiecezją Poznańską, a instytucjami publicznymi, w tym Miastem Poznań oraz Skarbem Państwa, dotyczące zarówno nieruchomości, które zostały wymienione w Raporcie Prezydenta Poznania, jak również tych, które nie są w nim ujęte, stanowią konsekwencję grabieży dokonanej przez władze komunistyczne w latach 1944-1989. Archidiecezja, podobnie jak cały Kościół w Polsce, nie domaga się przyznania jakichkolwiek przywilejów, lecz jedynie zwrotu tego, co zostało jej ukradzione. Wszystkie działania w tym zakresie podejmowane są zgodnie z obowiązującym prawem i wiążą się z koniecznością uzyskania odpowiednich orzeczeń sądowych lub administracyjnych. Pomijanie aspektu historycznego, a zwłaszcza nieprzedstawienie genezy poszczególnych spraw, świadczy o nierzetelności raportu, jest nieuczciwe i pozostaje niezgodne z zasadami państwa prawa, którego organy mają obowiązek opierać swoje działania również o zasadę prawdy obiektywnej, w tym faktów historycznych. Należy pamiętać, iż Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej już w Preambule wskazuje na konieczność zachowania pamięci historycznej, odnosząc to w szczególności do działalności władzy publicznej: (...) *pomni gorzkich doświadczeń z czasów, gdy podstawowe wolności i prawa człowieka były w naszej Ojczyźnie łamane (...) ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej*. Jedną z fundamentalnych zasad prawa naturalnego głosi, że nikt nie powinien wzbogacać się ze szkodą i krzywdą dla drugiej osoby (*Iure naturae aequum est neminem cum alterius detrimento et inuria fieri locupletiozem*). Dotyczy to także państwa i samorządu terytorialnego, które nie mogą pozostawać beneficjentami działań niesłuszných i niesprawiedliwych, w tym także zwykłej grabieży.
2. Archidiecezja nie podejmuje jakichkolwiek działań prawnych w sferze majątkowej w celu zaspokajania potrzeb materialnych hierarchii kościelnej oraz duchowieństwa. Tego rodzaju działania byłyby zresztą niezgodne z Kodeksem Prawa Kanonicznego, który nie dopuszcza możliwości łączenia majątku stanowiącego własność Kościoła z majątkiem prywatnym księży i biskupów. Odzyskiwane na drodze prawnej nieruchomości nie służą poprawianiu warunków bytowych duchowieństwa, lecz służą działalności Kościoła jako wspólnoty wiernych. Środki pozyskiwane przez Kościół w wyniku rewindykacji dóbr zagrabionych przez Państwo są przeznaczane na cele oświaty i wychowania młodzieży, pomocy najuboższym, utrzymanie zabytków sakralnych stanowiących istotną część polskiego dziedzictwa

narodowego. Prowadzone przez Kościół instytucje, w tym szkoły, przedszkola, placówki charytatywno-opiekuńcze i ośrodki zdrowia, cieszą się ogromnym zaufaniem Polaków, którzy dostrzegają w nich element ładu i stabilności, przede wszystkim w sferze wartości mających oparcie w Ewangelii i nauce społecznej Kościoła.

3. Polskie społeczeństwo to w większości chrześcijanie. Osoby wyznania rzymskokatolickiego stanowią najliczniejszą grupę wyznaniową wśród Polaków. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Zgodnie z art. 7 ust. 1 tej ustawy do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Oznacza to, że również katolicy mają prawo korzystać ze wsparcia władzy publicznej w sprawach dla nich ważnych, skoro również z ich podatków tworzony jest budżet Miasta.
4. Relacje między Kościołem a Państwem oraz samorządem opierają się na formalnym rozdziale. Nie oznacza to jednak całkowitego odseparowania Kościoła od instytucji publicznych. Właściwy model relacji pomiędzy Kościołem a instytucjami publicznymi powinien polegać na życzliwym uzupełnianiu się w sprawach służących zaspokajaniu potrzeb wspólnoty z poszanowaniem własnych dążeń i celów oraz zachowaniem autonomii stron. Treść tych relacji wyznacza obowiązujące prawo. Chroni ono niezależność Kościoła i określa możliwe obszary współdziałania. Jednocześnie jednak całkowicie nieprzystające do zasady rozdziału Kościoła od Państwa są podejmowane przez władze publiczne próby narzucenia Kościołowi kierunków jego zaangażowania, w tym także poprzez wskazanie przeznaczenia kościelnego majątku. O ile Kościół jest gotowy współdziałać w sprawach dotyczących m.in. edukacji i wychowania dzieci i młodzieży, pomocy społecznej lub ochrony zdrowia, o tyle trudno oczekiwać, aby przyjmował on na siebie odpowiedzialność za utrzymanie infrastruktury tramwajowej lub rekreacyjnej w mieście, bądź finansowanie nauki baletu.
5. Od dłuższego czasu sprawy majątkowe Kościoła stają się tematem zastępczym dla niektórych środowisk politycznych oraz mediów, które pod pozorem walki o jawność i transparentność życia publicznego posługują się tymi zagadnieniami dla odwrócenia uwagi od spraw niewygodnych dla władzy, nierozwiązywanych od lat problemów społecznych lub z powodów ideologicznych. W dominującym przekazie medialnym Kościół sprowadzany jest do wymiaru instytucji dbającej jedynie o dobra doczesne. Pomija się natomiast ogromny wkład Kościoła w życie społeczne poprzez zaangażowanie w dzieła o charakterze charytatywnym, dobroczynnym, oświatowym i kulturalnym. Pod zamieszczanymi w Internecie materiałami prasowymi dotyczącymi Kościoła publikowane są bez jakiegokolwiek ograniczenia komentarze, które w najczystszej postaci stanowią mowę nienawiści, komentarze obrażające, prowokujące a nawet

nawołujące do fizycznej eksterminacji księży oraz wyrzucenia Kościoła z Polski. Wypowiedzi te nie spotykają się z jakąkolwiek reakcją redakcji, pomimo, że np. w sprawie uchodźców niektóre media uniemożliwiają dokonywania tego rodzaju wpisów, co oznacza, że problem ten generalnie dostrzegają.

6. Kościelne sprawy rewindykacyjne toczą się od przeszło 25 lat, co jest konsekwencją nie tyle opieszałości wymiaru sprawiedliwości, lecz najczęściej wiąże się z praktyką procedowania przyjętą przez władze publiczne, które podejmując określone decyzje lub nie podejmując ich wcale, narażają podległe im jednostki na dodatkowe koszty i obciążenia związane z trwającymi wiele lat i przegrywanymi najczęściej procesami. W sprawach dotyczących Kościoła bardzo rzadko zawierane są ugody, nawet wtedy, gdy wynik sprawy jest łatwy do przewidzenia i brak jest racjonalnych powodów, aby pozostawać w sporze. Niemniej w działaniach części władz publicznych inspirowanych postawą niektórych mediów dominuje „filozofia sporu”, zgodnie z którą pozostawanie w konflikcie z Kościołem staje się wartością samą w sobie, bez względu na koszty społeczne i finansowe.

II. Kwestie przedstawione w Raporcie – stanowisko Kościoła

KOMISJA MAJĄTKOWA*		
Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	Rozdział Komisja Majątkowa. Przedstawiona na s. 4 - 5 Raportu Tabela zawiera wykaz spraw regulacyjnych prowadzonych przed Komisją Majątkową.	Informacja ta jest nierzetelna. Sprawy te były konsekwencją przejmowania nieruchomości kościelnych przez władze PRL i w większości zostały już dawno załatwione przez Komisję Majątkową. Podstawą przejęcia były przepisy ustawy o dobrach martwej ręki oraz inne przepisy wywłaszczeniowe obowiązujące w PRL. Regulacja dokonywana jest wyłącznie wtedy, gdy Kościół nie uzyskał za utracone nieruchomości odszkodowania w innym trybie. Nie polega więc na przyznaniu jakiś przywilejów, lecz zrekompensowaniu utraconego majątku. Większość spraw została już zakończona i nie stanowi przedmiotu jakiegokolwiek sporu, za wyjątkiem 2 spraw prowadzonych przed sądami.
2.	Pozycja nr 1 w tabeli (s. 4 Raportu) – Parafia p.w. Matki Bożej Częstochowskiej ul. Łużycka, (Os. Wł. Łokietka) W.KM – IV – 2096/91. Według Raportu Prezydenta postępowanie zostało zakończone, a Sąd II instancji oddalił roszczenie parafii.	Informacja ta jest nieścisła. Parafia utraciła nieruchomość na podstawie decyzji wywłaszczeniowej w latach osiemdziesiątych XX wieku bez odszkodowania. Sprawa toczy się obecnie przed Sądem Najwyższym. W dniu 8 września 2015 r. Sąd Najwyższy przyjął do rozpoznania skargę kasacyjną parafii. Roszczenie odszkodowawcze nie jest kierowane przeciwko Miastu Poznań.

3.	Pozycja nr 8 w tabeli (s. 5 Raportu) – Parafia p.w. Św. Jana Jerozolimskiego Komandoria W. KM. – IV 368, 369, 370, 371/91. Według Raportu Prezydenta sprawa została zakończona przed Sądem wyrokiem nakazującym wypłacenie przez Skarb Państwa odszkodowania w wysokości 78 mln zł.	Informacja ta jest nieprawdziwa. W sprawie zapadł jedynie wyrok Sądu I instancji uwzględniający roszczenie. Jest on nieprawomocny, a sprawa toczy się nadal przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu. Parafia nie otrzymała do tej pory ani złotówki.
4.	Pozycje nr 2, 4 i 10 w tabeli (s. 4-5 Raportu) dotyczące Zgromadzenia Sióstr Urszulanek, Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Bożego oraz Klasztoru Sióstr Urszulanek w Krzesinach.	Niezależnie od tego, że sprawy te zostały zakończone, poruszanie ich w dokumentach skierowanych do Księdza Arcybiskupa Stanisława Gądeckiego nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia merytorycznego, gdyż zgromadzenia w ramach posiadanej autonomii we własnym zakresie prowadzą swoje sprawy majątkowe i nie podlegają w tym zakresie władzy Ordynariusza.

* Podstawą prawną roszczeń dochodzonych przez kościelne osoby prawne przed Komisją Majątkową, a obecnie przed sądami powszechnymi są przepisy ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1169 ze zm.). Zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy regulacja może polegać na zwrocie nieruchomości w naturze, przyznaniu nieruchomości zamiennych lub odszkodowania. Regulacja może być dokonana w przypadkach przewidzianych w art. 61 ust. 1 ww. ustawy. Chodzi tu o przypadki, w których Państwo przejmowało nieruchomości kościelne bez odszkodowania. Podobne rozwiązania przewidziane zostały wobec wszystkich obecnych w Polsce wyznań mających uregulowany stosunek wobec Państwa. Podkreślić należy, iż po politycznych atakach na działalność Komisji Majątkowej w 2010 r. Sejm podjął decyzję o jej likwidacji i przeniesieniu spraw na drogę sądową. Pomimo upływu lat podawane publicznie przyczyny rozwiązania Komisji Majątkowej praktycznie nie potwierdziły się, zwłaszcza biorąc pod uwagę skalę zagadnień, którymi Komisja się zajmowała. Tymczasem komisje powołane do rozpoznawania spraw majątkowych innych wyznań nadal działają poza jakąkolwiek kontrolą społeczną, zważywszy że media w ogóle nie interesują się ich działalnością. Warto pamiętać, że łączna liczba wniosków złożonych do pozostałych Komisji „regulacyjnych” znacznie przekroczyła liczbę wniosków złożonych przez Kościół Katolicki do Komisji Majątkowej.

UMOWA RAMOWA

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	<p>Rozdział Umowa Ramowa (s. 6 Raportu). Zawarto tam m.in. informację, według której umowa nie określała:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jakie grunty Miasto Poznań przekaże DiK Św. Wojciecha w zamian za grunty DiK Św. Wojciecha 2. Jakie roszczenia sądowe lub administracyjne DiK Św. Wojciecha są zasadne lub niezasadne 3. Zobowiązania Miasta Poznania lub DiK Św. Wojciecha do „wycofania się” z toczących się postępowań administracyjnych. 	<p>Informacja ta jest nieścista. Sugeruje bowiem, iż tego rodzaju ustalenia były poczynione, ale z jakiś przyczyn nie zostały wpisane do umowy. Strony w umowie ramowej określiły w sposób wyczerpujący jedynie te kwestie, co do których były zgodne w chwili jej zawarcia. Jeżeli czegoś w umowie nie określono to znaczy, że sprawa ta nie została uzgodniona. Żadna ze stron nie zobowiązywała się do określania zasadności roszczeń, tym bardziej, że wiele spraw toczy się na drodze administracyjnej lub sądowej i dopiero ostateczne rozstrzygnięcie pozwoli na stwierdzenie co jest zasadne a co nie. Strony nie umawiały się także co do wycofywania się z toczących się spraw administracyjnych. Również sprawa zamiany gruntów nie została nigdy doprecyzowana. Niezależnie od tego umowa ramowa nie jest obszarem spornym, lecz raczej właściwą próbą ugodowego zakończenia części spraw.</p>

PARAFIA ŚW. JANA JEROZOLIMSKIEGO ZA MURAMI

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	<p>W tabeli Odszkodowanie z tytułu wydania decyzji o zezwoleniu na inwestycję drogową ul. Grodzieńska i Krańcowa (s. 7 Raportu) – wymienia się bez jakiegokolwiek komentarza powierzchnie nieruchomości oraz wartości.</p>	<p>Informacja ta jest niepełna. W rzeczywistości nieruchomości parafialne (działki 1/9 oraz 1/11) o powierzchni 1.4492 ha zostały przejęte z mocy prawa na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizowania inwestycji w zakresie dróg publicznych. Wypłata odszkodowania jest realizacją konstytucyjnej zasady, że wywłaszczenie jest dopuszczalne jedynie na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem (zob. art. 21 ust. 1 Konstytucji). Parafia zgodziła się przy tym, aby częściowo odszkodowanie zostało zrealizowane w postaci nieruchomości zamiennej na Dębcu (działki 19 i 36), które zostaną przeznaczone pod budowę kościoła. Wycena wszystkich nieruchomości została dokonana przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Sprawa jest zamknięta i nie jest przedmiotem jakiegokolwiek sporu.</p>
2.	<p>W tabeli Nieruchomości MP przygotowywane do zbycia Parafii Św. Jana Jerozolimskiego za Murami (s. 9 Raportu) wymieniono m.in. nieruchomości przy ul. Milczańskiej/Kórnickiej i Krzesiny/Garaszewo, które pozostają w zainteresowaniu Parafii. Ponadto wskazano wartość nieruchomości o powierzchni 2.624 m² przy ul. Miłosławskiej - będącej w zainteresowaniu Parafii, która według Raportu wynosi 3.936.000,- zł</p>	<p>Przedstawione w opracowaniu Prezydenta na stronie 9 propozycje nieruchomości zamiennych Miasta dla Parafii nie odzwierciedlają dotychczasowych - ostatecznych ustaleń pomiędzy stronami. Parafia jest zainteresowana nabyciem od Miasta Poznań:</p> <p>a) działek 3/1 z ark. mapy 06 w obrębie Komandoria oraz 2/5 z ark. mapy 07 w obrębie Komandoria,</p> <p>b) części działki 78 przy ul. Miłosławskiej.</p> <p>Nie wiadomo jakie jest źródło informacji o wartości nieruchomości</p>

		przy ul. Miłosławskiej. Parafia nigdy nie otrzymała od Miasta operatu szacunkowego, z którego wynikałaby wartość tej nieruchomości. Także strona kościelna nie zlecała wyceny tych terenów.
3.	W tabeli Nieruchomości Parafii w zainteresowaniu Miasta Poznania (s. 11 Raportu) wskazano, iż powierzchnia nieruchomości określonych jako Tereny nadmaltańskie - łączna powierzchnia do nabycia wynosi 5386 m ² (czyli 0,5386 ha). Podano także wartość nieruchomości w kwocie 3.601.913,- zł	Informacja ta jest nieprawdziwa. W rzeczywistości Miasto jest zainteresowane działkami położonymi nad Jeziorem Maltańskim, zapisanymi w księdze wieczystej PO2P/00091158/7 o łącznej powierzchni 1.8866 ha. Tego też dotyczyły dotychczasowe rozmowy pomiędzy stronami. Podana kwota odpowiada przybliżonej i nieustalonej ostatecznie wartości nieruchomości parafialnych o powierzchni ponad 3 razy większej! Dodatkowo Raport nie wspomina, że kwota ta stanowi wartość netto, do której należy doliczyć podatek VAT.
4.	Mapa zatytułowana Malta – postępowanie sądowe – zakończone (s. 14 Raportu) zawiera w niebieskim polu informację, zgodnie z którą postępowanie zostało zakończone prawomocnym wyrokiem oddalającym roszczenie wobec Miasta Poznania, oraz że zasądzone kwotę 78 mln zł od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę Wielkopolskiego.	Informacja ta jest nieprawdziwa. Sprawa nie zakończyła się prawomocnym wyrokiem i toczy się nadal przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu. Parafia nie otrzymała jak dotąd ani złotówki. Pozostaje faktem, że Miasto Poznań nie zostało obciążone jakimikolwiek odszkodowaniem wobec Parafii.
5.	W opisie sprawy regulacyjnej parafii (s. 15 Raportu) można przeczytać m.in., iż (...) w wyniku zmiany obowiązujących	Informacja ta jest nieścisła. Jest to kolejna wypowiedź dotycząca sprawy regulacyjnej parafii, która wprowadza w błąd. Sprawa

	<p>przepisów w 2010 roku działalność Komisji Majątkowej została zaprzestana, dając jednocześnie możliwość dochodzenia roszczeń przed sądem powszechnym. Z tych względów Parafia wystosowała pozew, a Sąd Okręgowy w Poznaniu w 2011 r. m.in. zasądził na rzecz Parafii Św. Jana ponad 40 działek (ponad 7,8 ha) należących m.in. do Miasta Poznania (...).</p>	<p>regulacyjna toczyła się przed Komisją Majątkową od 1991 r. Do sądu pozew został skierowany nie w 2010 r. lecz w 2005 r. i nie miało to nic wspólnego z likwidacją Komisji Majątkowej. Przed nowelizacją ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej z 2010 r., o czym wspomina Raport, również była możliwość skierowania sprawy do sądu powszechnego jeżeli Komisja Majątkowa nie uzgodniła orzeczenia. Innymi słowy sprawa regulacyjna Parafii toczy się już blisko od 25 lat, przy czym sądy zajmują się nią od lat 10. Na uwagę zasługuje fakt, iż w tym miejscu Raportu (na s. 15) pośród innych mało czytelnych informacji znajduje się prawdziwa wypowiedź wskazująca, iż sprawa ta nie zakończyła się.</p>
6.	<p>W tabeli Dzierżawa gruntów od Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Jana Jerozolimskiego za Murami - stawki miesięczne (s. 16 Raportu) wskazano zestawienie kwot które Miasto zobowiązane jest płacić na rzecz Parafii.</p>	<p>Zestawienie to jest mało czytelne i poprzez zawarcie w nim wielu kwot za poszczególne lata może wprowadzać w błąd odnośnie rzeczywistych kwot obciążeń Miasta na rzecz Parafii. Z zawartych w tabeli informacji wynika jednak niezbitnie, iż z tytułu czynszu za korzystanie przez Miasto z nieruchomości zajętych na potrzeby Kolejki Maltanka obejmujących nie tylko grunt, ale także wiatę, Miasto płaci Parafii kwotę 8.894,50 zł miesięcznie netto. Doliczany od tej kwoty podatek VAT trafia do urzędu skarbowego, a więc nie stanowi dochodu Parafii. Z cytowanych przez media wypowiedzi Prezydenta Jaśkowiaka wynikało natomiast, iż Miasto płaci Parafii kwotę 13.000,- zł. Niezależnie od tego Kościół nie jest podmiotem odpowiedzialnym za współfinansowanie infrastruktury kolejowej czy tramwajowej w Mieście.</p>

		<p>Ponadto podczas spotkania Księdza Arcybiskupa z Panem Prezydentem w dniu 19 czerwca 2015 r. Parafia zadeklarowała gotowość odpłatnego przeniesienia na rzecz Miasta Poznań lub zamiany wszystkich terenów należących do Parafii, a związanych z infrastrukturą Kolejki Maltanka (tory, wiata garażowa, linie energetyczne).</p>
7.	<p>Na stronie 11 Raportu zawarta jest informacja, iż Parafia zgłosiła roszczenie z tytułu bezumownego korzystania przez Miasto Poznań z gruntów nadmaltańskich w kwocie 7.740.553,- zł.</p>	<p>Informacja ta nie jest prawdziwa. Parafia pismem z dnia 12 listopada 2013 roku wezwała Miasto Poznań do zapłaty 2.750.037,- zł. Ostatecznie na podstawie umowy ramowej z dnia 18 września 2014 roku oraz protokołu uzgodnień z dnia 16 grudnia 2014 roku Parafia otrzymała od Miasta Poznań 10-letnie wynagrodzenie za bezumowne korzystanie w wysokości 2.710.016,- zł netto (3.344.389,68 zł brutto).</p>
8.	<p>W zestawieniu Miasta Poznań (str. 11) oszacowano na 120.000 zł wartość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez Parafię z gruntów Miasta Poznań znajdujących się pod halą Parafii, tj. działek 3/1 z ark. mapy 06 w obrębie Komandoria oraz 2/5 z ark. mapy 07 w obrębie Komandoria.</p>	<p>Parafia w § 7 porozumienia z dnia 18 września 2014 roku uznała roszczenie o zapłatę na rzecz Miasta Poznań wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z tych działek. Na dzień 31 sierpnia 2014 roku kwota wynosiła 52.225,31 zł i choć do chwili obecnej narasta, trudno znaleźć uzasadnienie dla kwoty 120.000,- zł. Wymaga zauważenia, iż Parafia wielokrotnie wyrażała wolę ostatecznego załatwienia sprawy poprzez nabycie wskazanych działek i jednoczesnego rozliczenia dotychczasowego wynagrodzenia. Niestety ze względów spowolnienia prowadzonych rozmów pomiędzy Miastem Poznań a Stroną Kościelną, Parafia narażana jest na obciążanie wynagrodzeniem za kolejne miesiące.</p>

PARAFIA P.W. MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	<p>Na s. 17 Raportu przedstawiono historię sporu dotyczącą sprawy regulacyjnej, której stroną jest parafia p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Poznaniu.</p>	<p>Informacja ta jest niepełna. Przede wszystkim w raporcie nie wskazano, iż za wywłaszczone nieruchomości (obecnie fragment os. Łokietka) Parafia nie otrzymała odszkodowania (nie podjęła go). Od 1990 r. sprawa toczyła się przed Komisją Majątkową, a po jej likwidacji w 2011 r. trafiła do sądu. Sprawa ta nie została zakończona. Obecnie toczy się ona przed Sądem Najwyższym, który przyjął do rozpoznania skargę kasacyjną Parafii wniesioną od niekorzystnego dla niej wyroku Sądu Apelacyjnego. Roszczenie odszkodowawcze nie było skierowane przeciwko Miastu lecz Skarbowi Państwa.</p>

ARCHIDIECEZJA POZNAŃSKA

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	<p>Na s. 18 Raportu znajduje się lakoniczny opis sprawy VIII LO. Podano m.in. dane finansowe wynikające z ugody zawartej pomiędzy Archidiecezją Poznańską a Miastem Poznań z 2012 r. Wskazano, iż zgodnie z tą ugodą Miasto wypłaciło wynagrodzenie z tytułu bezumownego korzystania z ww. nieruchomości – 4,5 mln, a także, iż wraz z ugodą Miasto Poznań zawarło umowę najmu z Archidiecezją, na podstawie której opłacało czynsz w wysokości 53.000,- zł miesięcznie. Informacja ta koresponduje z fragmentem listu Prezydenta Jaskowiaka, w którym Pan Prezydent zarzuca brak symetrii w rozliczeniach Miasta i Kościoła, powołując się na przykład VIII LO (s. 5 listu).</p>	<p>Informacja ta jest niepełna i nieściśła. Przede wszystkim należy podkreślić, iż obowiązek zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości stał się konsekwencją zaniechań urzędników miejskich, którzy przez wiele lat zachowywali w tej sprawie całkowitą bierność. Tymczasem wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości naliczane jest z mocy prawa w myśl art. 225 w związku z art. 224 § 2 Kodeksu cywilnego. To urzędnicy miejscy tolerowali stan, w którym VIII LO było tzw. „dzikim lokatorem” i to oni ponoszą pełną odpowiedzialność za finansowe skutki swojego zaniechania. Niezależnie od innych argumentów, które można by podnieść w odpowiedzi na zarzut braku symetrii, akurat w sprawie VIII LO jest on całkowicie nieprawdziwy. Czynsz, który Miasto płaciło Archidiecezji za korzystanie z budynku przy ul. Głogowskiej 92 był konsekwencją pomniejszenia należnej Kościołowi z tego tytułu kwoty o <u>rynkową wartość czynszu</u> za wynajmowanie budynku przy ul. Kanclerskiej. Gdyby nie ten mechanizm, Miasto zobowiązane byłoby do opłacania czynszu w kwocie ok. 150.000,- zł miesięcznie, bo na tyle rzeczoznawcy wyliczyli czynsz należny za budynek zajmowany przez VIII LO. Sprawa ta jest już zakończona i nie stanowi przedmiotu sporu. W budynku przy ul. Głogowskiej od 1 września 2015 r. działają dwie publiczne i nieodpłatne szkoły katolickie, które kontynuują dzieło Księdza dr. Czesława Piotrowskiego. Nieruchomość nie służy</p>

		<p>Kościółowi do zarabiania pieniędzy. Remont nieruchomości kosztował Archidiecezję ponad 15 mln złotych.</p>
2.	<p>Na s. 19 Raportu znajduje się lakoniczny opis sprawy Szkoły baletowej. Podano m.in., iż w wyniku procesu sądowego Skarb Państwa wypłacił Archidiecezji wraz z odsetkami łącznie 5,9 mln złotych.</p>	<p>Informacja ta jest niepełna i częściowo nieprawdziwa. Skarb Państwa łącznie przegrał kwotę ok. 11 mln zł. Podobnie jak w przypadku VIII LO, także ta kwota została naliczona z mocy prawa w myśl art. 225 w związku z art. 224 § 2 Kodeksu cywilnego. Przez kilkanaście lat urzędnicy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „udawali”, że nie istnieje decyzja, której skutkiem był obowiązek zwrotu nieruchomości Kościółowi na początku lat pięćdziesiątych XX w., tj. po okresie „odmieszkania” nakładów poczynionych na jej odbudowę. Całość kwot uzyskanych z tytułu bezumownego korzystania z tej nieruchomości Archidiecezja przeznaczyła na remont dawnej siedziby VIII LO przy ul. Głogowskiej 92, która obecnie służy szkołom katolickim. Niezależnie od tego Archidiecezja Poznańska oraz MKiDN uzgodniły, że Skarb Państwa odkupi nieruchomość przy ul. Gołębiej z przeznaczeniem na dalsze funkcjonowanie Szkoły baletowej. Warunki umowy zostały uzgodnione w sierpniu 2015 r. Umowa nie została jak dotąd podpisana z przyczyn leżących po stronie MKiDN.</p>

DRUKARNIA I KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA sp. z o.o.

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko DiKŚW
1.	<p>Rozdział Umowa Ramowa (s. 6 Raportu, s. 3-4 listu). Zawarto tam m.in. informację, według której umowa nie określała:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jakie grunty Miasto Poznań przekaze DiKŚW w zamian za grunty należące do DiKŚW. 2. Jakie roszczenia sądowe lub administracyjne DiKŚW są zasadne lub niezasadne. 3. Zobowiązania Miasta Poznania lub DiKŚW do „wycofania się” z toczących się postępowań administracyjnych. <p>„Dlatego też uważam, że zasadnym byłoby nie kierowanie kolejnych żądań przez DiKŚW pod adresem Miasta i wycofanie dotychczasowych żądań” (s. 3-4 listu).</p>	<p>Strony w umowie ramowej, której stroną jest również Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha, określiły w sposób wyczerpujący jedynie te kwestie, co do których były zgodne w chwili jej zawarcia. W par. 10 umowy ramowej strony zadeklarowały wolę ugodowego załatwiania wszelkich postępowań sądowych, administracyjnych oraz wzajemnego informowania się o wnioskach, pozwach i innych roszczeniach mogących wpływać na wzajemne obowiązki i prawa. Należy podkreślić, iż DiKŚW – w ramach swojej ponad 120-letniej historii – jest i zawsze była spółką prawa handlowego, prowadzącą działalność gospodarczą, zatrudniającą obecnie ponad 100 pracowników na umowach o pracę. Tym samym Zarząd Spółki ma precyzyjnie zdefiniowane obowiązki, a w szczególności nie może działać na szkodę spółki. Podkreślić należy, że w odniesieniu do niektórych utraconych przez spółkę nieruchomości Miasto podejmowało działania takie jak sprzedaż, budowanie infrastruktury, czerpanie pożytków, bezumowne korzystanie, najem i dzierżawa, które obecnie utrudniają prawne uregulowanie spraw. Zgodnie z polskim ustawodawstwem DiKŚW ma pełne prawo do odzyskania majątku – w tym nieruchomości – które zostały spółce bezprawnie odebrane w okresie poprzedniego ustroju.</p>
2.	<p>Droga na działkach 1/10 i 1/3 (ul. Wołkowyska i Inflancka) (s. 2 listu i 30 Raportu).</p>	<p>DiKŚW akceptuje stanowisko Miasta i oczekuje konstruktywnych działań z jego strony. Miasto, mimo deklaracji, nie przygotowało</p>

		listy nieruchomości do wymiany. DiKŚW jest otwarta na propozycję wymiany lub wypłaty odszkodowania.
3.	Droga na działkach 22 i 26 (ul. Milczańska) (s. 3 listu i 30 Raportu)	Poruszony w Raporcie (s. 30) temat działek nr 22 i 26 w ciągu ul. Milczańskiej (s. 3) został już zakończony.
4.	Ul. Wawrzyniaka (s. 34 Raportu i 2-3 listu) – kwestia poszerzenia terenu Szpitala Ginekologiczno – Położniczego UAM przy ul. Polnej. Pan Prezydent proponuje wykupienie przez Szpital prawa użytkowania wieczystego gruntu przeznaczonego na rozbudowę szpitala.	DiKŚW, rozumiejąc jak ważny jest Szpital dla Poznania, zamierza po odzyskaniu nieruchomości <u>nieodpłatnie</u> przekazać grunt niezbędny do dalszego jego rozwoju. Dzięki temu Szpital będzie mógł więcej zainwestować w nowoczesne wyposażenie. Nieprawdą jest, że sprawa toczy się przed Naczelnym Sądem Administracyjnym – w rzeczywistości toczy się ona przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie, który nie wydał jeszcze orzeczenia. Działania Miasta, które nie chce uznać prawa własności DiKŚW do tych gruntów, w rzeczywistości przedłużają pomyślnie dla Szpitala załatwienie sprawy.
5	Grunty maltańskie (s. 3 listu i s. 39 Raportu). W Liście p. Prezydent napisał, że DiKŚW nabyła te tereny w XIX w. dzięki oddolnej inicjatywie mieszkańców Poznania, a ówczesne władze spółki obiecywały wtedy przekazanie tych gruntów Miastu po odzyskaniu niepodległości.	Informacja ta jest nieprawdziwa. DiKŚW nabyła te tereny w XX w. dzięki inicjatywie ks. kan. Stanisława Łukomskiego, późniejszego biskupa łomżyńskiego, z funduszy pochodzących z przeprowadzonej przez niego zbiórki wśród ziemiaństwa i duchowieństwa, z funduszy Arcybiskupa oraz DiKŚW. DiKŚW jako właściciel terenów udostępniała je Poznaniakom i przez długi czas ponosiła koszty ich utrzymania. DiKŚW przygotowała własną propozycję ich

		zagospodarowania na cele rekreacyjno-sportowe w celu pokazania ich potencjału.
6.	<p>Użytek ekologiczny „Traszki Ratajskie” i tory tramwajowe w ciągu Trasy Kórnickiej (s. 3-4 listu i s. 25-27 i 31 Raportu). Pan Prezydent uważa, że sprawy należy rozwiązać ugodowo poprzez obopólną rezygnację z pewnych działań, a jednocześnie podkreśla, że ustępstwa ze strony Miasta nie są możliwe – Pan Prezydent nie widzi możliwości zbycia terenów na os. Łokietka i pl. Wiosny Ludów. Prezydent oczekuje wycofania roszeń DiKŚW w sprawie Trasy Kórnickiej w zamian za rozważenie możliwości nabycia przez Miasto terenu ”Traszek Ratajskich”.</p>	<p>DiKŚW pragnie jak najszybciej sfinalizować sprawę. W związku tym zaproponowała wymianę gruntów lub ich wykupienie. Miasto zadeklarowało przygotowanie katalogu nieruchomości do wymiany, ale nie wywiązało się z tego. Na prośbę Miasta, DiKŚW przedstawiła własne propozycje gruntów do wymiany. W związku z tym, że Miasto nie widzi potrzeby nabycia terenów, o których mowa (tory, traszki), DiKŚW oczekuje innej rekompensaty za bezumowne korzystanie z gruntów. Należy podkreślić, że Miasto przeprowadziło inwestycję na cudzym gruncie, a następnie uchwałą Rady Miasta uznało tory za drogę publiczną. Uchwała została zaskarżona przez DiKŚW. Spółka będzie wykonywać prawomocne rozstrzygnięcia sądów. Jeśli wbrew wcześniejszym ustaleniom Miasto nie chce przekazać w drodze zamiany gruntów przy os. Łokietka i pl. Wiosny Ludów, DiKŚW oczekuje na inne propozycje.</p>
7.	<p>W liście (s. 4 listu, s. 41 Raportu) Pan Prezydent napisał, że szacunkowa wartość nieruchomości będących w zainteresowaniu Miasta to ok. 12 mln zł, natomiast wartość nieruchomości będących w zainteresowaniu Kościoła to aż 20 mln zł.</p>	<p>W odniesieniu do gruntów DiKŚW, którymi zainteresowane jest Miasto, zostały one oszacowane na ok. 11,8 mln zł, natomiast DiKŚW jest zainteresowana gruntami o wartości ok 6,1 mln zł. (os. Łokietka i pl. Wiosny Ludów). Oczekiwania Miasta są więc dalekie od deklarowanej przez Pana Prezydenta ekwiwalentności.</p>

8.	Na s. 24 Raportu w tabeli Wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania przez MP podano, iż roszczenia DiKŚW z tytułu bezumownego korzystania z gruntów to 7.772.360 zł, z czego do tej pory Miasto zapłaciło 2.837.446 zł na mocy umowy ramowej.	DiKŚW podtrzymuje swoje oczekiwania z tytułu bezumownego korzystania z gruntów przez Miasto Poznań. Miasto niejednokrotnie inwestowało, sprzedawało i w inny sposób pobierało korzyści z gruntów, do których nie miało prawa własności. Deklarując wolę ugody DiKŚW zaakceptowało propozycje Miasta zawarte w par. 7 umowy ramowej odnośnie kwoty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania przez Miasto Poznań w wysokości 3.249.344 zł w stosunku do opisanych w tym paragrafie nieruchomości.
9.	Ul. Piaśnicka/Inflancka (s. 32 Raportu). Zarząd Dróg Miejskich wystąpił do Wojewody o stwierdzenie przejścia prawa własności działki 17/4 na rzecz Miasta.	DiKŚW będzie realizować prawomocne decyzje.
10.	Nieruchomość przy ul. Madalińskiego (s. 33 Raportu) Kronotex i Malta Trading – rozwiązanie prawa użytkownika wieczystego (s. 36 i 38 Raportu) Prima – rozwiązanie użytkownika wieczystego (s. 37 Raportu)	Toczą się postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą podmiotów trzecich, w związku z tym DiKŚW nie będzie udzielała informacji bez ich wiedzy i zgody.
11.	Działka 1/4 przy ul. Abpa Baraniaka oraz 49/15 i 49/29 (s. 37 Raportu).	Starosta orzekł o zwrocie części działki 1/4 jej prawowitemu właścicielowi – DiKŚW, ale Miasto odwołało się od tej decyzji. Sprawa jest w toku. Postępowanie w sprawie działek 49/15 i 49/29 także jest w toku.

PODSUMOWANIE SPRAW NIERUCHOMOŚCI (ZAMIANY)

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	<p>W tabeli na s. 41 znajduje się informacja, iż Archidiecezja Poznańska zainteresowana jest gruntami miejskimi o wartości 1,5 mln zł. a Parafia św. Jana Jerozolimskiego za Murami gruntami o wartości 9,9 mln.</p>	<p>Informacja ta jest nieścisła. Archidiecezja jest zainteresowaną jedną nieruchomością miejską, tj. wąskim pasem ziemi oddzielającym tereny szkół przy ul. Głogowskiej 90-92, nie mającym żadnego samodzielnego przeznaczenia gospodarczego, który przedstawiono do wymiany. Wartość tej nieruchomości nie została jak dotąd oszacowana. Nie wiadomo na jakiej podstawie ustalono wartość 1,5 mln. Ponadto nie jest prawdziwe stwierdzenie, iż Parafia jest zainteresowana nieruchomościami Miasta Poznań o wartości ponad 9,9 milionów oferując w zamian nieruchomości o wartości ok. 3,6 mln. Faktycznie wartość gruntów, które zamierza nabyć Parafia jest zbliżona do wartości nieruchomości przeznaczonych do zamiany.</p>
2.	<p>W tabeli na s. 41 znajduje się informacja, iż łączna wartość gruntów pozostających w zainteresowaniu Miasta Poznań wynosi 9,3 mln – 16,6 mln zł.</p>	<p>Informacja ta jest niespójna z listem Prezydenta, w którym na s. 4 wskazuje się, że szacunkowa wartość terenów będących w zainteresowaniu Miasta Poznań to kwota ok. 12 mln.</p>

UMOWY I DOTACJE*

Lp	Stanowisko Prezydenta	Stanowisko Kościoła
1.	W tabeli na s. 42 w pozycji 2 dotyczącej Kanclerskiej 31 wskazano, iż kwota czynszu wynosi 14.128,- zł rocznie.	Informacja ta jest nieścisła. W rzeczywistości Archidiecezja Poznańska zobowiązana była obok czynszu zainwestować kwotę 92 tys. zł rocznie z przeznaczeniem na podnoszenie standardu nieruchomości. Łącznie przez cały okres najmu kwota ta wyniosła ok. 1 mln zł. Podobną konstrukcję prawną przyjęto m.in. w odniesieniu do szkół prowadzonych przez Towarzystwo Salezjańskie św. Jana Bosko oraz Polską Prowincję Zakonu Pijarów, o czym już w Raporcie wspomniano. Oznacza to, że realny koszt pozyskania od Miasta nieruchomości przeznaczonych na działalność oświatową jest znacznie wyższy.
2.	W tabeli na s. 44-45 Raportu przedstawiono kwoty dotacji na 25 jednostek oświatowych prowadzonych przez podmioty kościelne.	Informacja ta jest niepełna. W rzeczywistości prowadzenie jednostek oświatowych przez podmioty kościelne jest dla Miasta korzystne nie tylko ze względu na poszerzenie oferty edukacyjnej, ale także z uwagi na oszczędności finansowe dla budżetu. Subwencja oświatowa, szczegółowo kontrolowana przez Miasto może być wykorzystana wyłącznie na wydatki bieżące. Nie dotyczy to m.in. wydatków majątkowych. Innymi słowy Kościół decydując się na prowadzenie placówki oświatowej przejmuje na siebie część związanych z tym kosztów, które w innym przypadku obciążałyby budżet miejski.

3.	Na s. 46 Raportu podano informację, iż ujęte w Raporcie przedszkola niepubliczne otrzymują dotację w wysokości 75 % wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Poznań.	Informacja ta jest niekompletna. Zestawienie danych prowadzi do wniosku, iż na przestrzeni lat 2010 – 2014 Miasto dzięki zaangażowaniu instytucji kościelnych w działalność przedszkoli niepublicznych zaoszczędziło ponad 3,1 mln zł.
4.	W tabeli na s. 49 Raportu wskazano dotacje Miasta w sferze pomocy społecznej. Wskazano 6 obszarów działalności w latach 2014-2015, wraz z podaniem wydatkowanych kwot, tj. ponad 9,6 mln rocznie.	Do tej informacji w ogóle nie można się odnieść, ponieważ nie wiadomo komu, w jakim zakresie, na jaki cel udzielono pomocy, gdyż z Raportu to nie wynika. Tym bardziej trudno potwierdzić, że jest to wsparcie kościelnych inicjatyw.
5.	W tabeli na s. 50 – 52 Raportu podano zestawienie dotacji na cele kulturalne i konserwatorskie udzielonych instytucjom kościelnym w ostatnich latach.	Przyrównując te dane do odpowiednich pozycji z budżetu Miasta w latach 2006 – 2015 (klasyfikacja budżetowa 921 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – Załącznik nr 2 do budżetu miasta) okazuje się, że dotacje te wyniosły odpowiednio: 2006 - 0,56 % 2007 – 3,35 % 2008 – 2,85 % 2009 – 2,61 % 2010 – 0,79 % 2011 – 0,33 % 2012 – 0,41 % 2013 – 0,54 % 2014 – 0,81 % 2015 – 1,24 %

Trudno uznać to za znaczące wsparcie, biorąc pod uwagę ogrom dziedzictwa narodowego znajdującego się w rękach Kościoła.

* Wszystkie dotacje udzielane w związku z prowadzoną przez instytucje kościelne działalnością oświatową, wychowawczą, charytatywno – opiekuńczą oraz w zakresie kultury i ochrony zabytków opierają się na podstawie prawnej. Raport wspomina jedynie o podstawie prawnej dotacji udzielanej szkołom i przedszkolom (s. 45 Raportu). Czytelnik Raportu może więc odnieść wrażenie, że w pozostałym zakresie są to jakieś szczególne świadczenia na rzecz Kościoła niemające oparcia w przepisach prawa. Odnośnie działalności oświatowej podstawą prawną udzielenia dotacji są przepisy art. 80 ust. 1 – 9 oraz art. 90 ust. 2 b ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. poz. 2572 ze zm.). Warto zauważyć, iż przepisy te nie są adresowane wyłącznie do Kościoła Katolickiego, lecz do wszystkich podmiotów, które podejmują działalność w zakresie oświaty na warunkach określonych ustawą. Wsparcie ze strony władz publicznych nie może być więc potraktowane jako szczególny przywilej instytucji kościelnych.

W zakresie działalności charytatywnej zasady współpracy określają przede wszystkim przepisy ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.). Zgodnie z art. 2 ust. 1 tej ustawy pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Odnośnie ochrony zabytków podstawą prawną przyznawania dotacji są przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.). Zgodnie z art. 4 pkt 1 tej ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie. Zgodnie z art. 73 ww. ustawy osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku. Jednocześnie w myśl art. 81 w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Również więc w tym zakresie udzielone dotacje nie stanowią szczególnego przywileju Kościoła Katolickiego, lecz są powszechnie stosowanym rozwiązaniem adresowanym do wszystkich właścicieli zabytków w Polsce. Warto przy tym pamiętać, iż na terenie Poznania do rejestru zabytków wpisane są 33 kościoły i kaplice, których koszty utrzymania i zabezpieczenia konserwatorskiego w zdecydowanej większości ponosi Kościół z własnych środków.

III. Wnioski końcowe do Raportu Prezydenta Jacka Jaśkowiaka

Analiza Raportu Prezydenta Miasta Poznania pozwala stwierdzić, iż jest to dokument nierzetelny. Wiele informacji w nim przedstawionych jest nieprawdziwych lub nieścisłych, niejednokrotnie przedstawia on poruszaną problematykę w sposób chaotyczny i wybiórczy. Większość spraw wymienionych w raporcie została już dawno zakończona i nie stanowi przedmiotu jakiegokolwiek sporu (sprawy zakończone przed Komisją Majątkową, dawna siedziba VIII LO). Sprawy te zostały uregulowane zgodnie z obowiązującym prawem na podstawie orzeczeń sądowych lub administracyjnych, ugód oraz umów. Część spraw wymienionych w raporcie w ogóle nie dotyczy kompetencji Prezydenta Miasta Poznania, lecz organów władzy państwowej (np. Szkoła baletowa). Miasto Poznań w żaden sposób nie przyczyniło się do ich rozwiązania. Można odnieść wrażenie, iż jedynym uzasadnieniem dla ujęcia w raporcie niektórych spraw jest potrzeba wywarcia wrażenia na opinii publicznej i wzbudzenia niezdrowych emocji, np. przez zamieszczenie szeregu danych finansowych pochodzących z różnych lat, opisanie znacznej liczby działek, lokalizacji gruntów itp. Trudno przy tym uznać, aby tego rodzaju zabieg był podyktowany chęcią rzetelnego poinformowania opinii publicznej i potrzebą transparentności. Sprawy poruszane w raporcie były i są szeroko relacjonowane przez media, a Archidiecezja Poznańska nigdy nie utrudniała dostępu do informacji. Przedstawiciele Kurii nie odmawiają także w tych sprawach wypowiedzi do mediów. Starania te polegają także na dbałości o to, aby relacje dziennikarskie opierały się na prawdzie i były rzetelne. Przejawem tego są także wygrane procesy jakie strona kościelna wytaczała w sprawach, w których redakcje odmawiały opublikowania sprostowania nieprawdziwych lub nieścisłych informacji.

Za całkowite nieporozumienie należy uznać przedstawianie w raporcie oraz liście Pana Prezydenta J. Jaśkowiaka szczegółowych propozycji dotyczących zamiany nieruchomości. Należy podkreślić, iż Archidiecezja nie jest zainteresowana ukrywaniem jakichkolwiek czynności dokonywanych z udziałem Miasta Poznań i odnoszących się do majątku publicznego. Rzecz w tym, iż publiczne prowadzenie negocjacji należy uznać za całkowicie nieprofesjonalne oraz niezgodne z dobrymi obyczajami. Dalece wątpliwa jest także skuteczność takich działań. Czymś innym jest rzetelne poinformowanie opinii publicznej o wynikach rozmów, a czymś innym organizowanie medialnego spektaklu, w którym jedna ze stron za pośrednictwem mediów epatuje kwotami, numerami działek, powierzchniami gruntów itp.

Po przeszło 25 latach od rozpoczęcia transformacji ustrojowej w 1989 r. Kościół ma prawo oczekiwać od demokratycznie wybranych władz publicznych rzeczowego i uczciwego podejścia do wzajemnych relacji. Dotyczy to szczególnie tych wszystkich spraw, które w wolnej Polsce stanowią spuściznę rządów komunistycznych.

IV. Sprawy nie poruszone w Raporcie oraz liście Prezydenta Jacka Jaśkowiaka

Konstrukcja zarówno listu Pana Prezydenta Jaśkowiaka oraz załączonego do niego Raportu polega m.in. na przedstawieniu przepływów finansowych ze strony Miasta do różnych instytucji kościelnych. Na tej podstawie formułowane są zarzuty m.in. braku symetrii we wzajemnych relacjach. Zauważamy zatem potrzebę, aby przedstawić także wkład finansowy i organizacyjny jaki Poznański Kościół ponosi organizując czy współorganizując szereg dzieł służących społeczeństwu. Pozwoli to także zobrazować przeznaczenie majątku kościelnego.

POMOC SPOŁECZNA		
Lp	Dzieło	Opis
1.	Pomoc rzeczowa i finansowa osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.	Tylko w 2014 r. Caritas Archidiecezji przekazała na ten cel ponad 2,5 mln zł. Łączna wartość udzielonej pomocy od 1997 r. wynosi ponad 26 mln zł (dotyczy to wyłącznie miasta Poznania, zakres pomocy udzielonej w skali całej Archidiecezji jest znacznie większy). Poszczególne dzieła opisano poniżej. Natomiast parafie poznańskie w latach 2010 – 2014 udzieliły pomocy charytatywnej w kwocie ponad 4,5 mln zł.
2.	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych Caritas Archidiecezji.	Tylko w 2014 r. Caritas Poznańska przekazała na ten cel blisko 280 tys. zł. Łączna wartość udzielonej pomocy od 1997 r. wynosi ponad 1,3 mln zł (dotyczy to wyłącznie Miasta Poznania, zakres pomocy udzielonej w skali całej Archidiecezji jest znacznie większy).

3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym przez Caritas Poznańską	Tylko w 2014 r. Caritas Archidiecezji Poznańskiej przekazała na ten cel ponad 29 tys. zł. Łączna wartość udzielonej pomocy od 2002 r. wynosi ponad 207 tys. zł (dotyczy to wyłącznie Miasta Poznania, zakres pomocy udzielonej w skali całej Archidiecezji jest znacznie większy).
4.	3 jadłodajnie dla ubogich	Dziennie wydają one 800 - 1000 ciepłych posiłków (dotyczy to wyłącznie Miasta Poznania, zakres pomocy udzielonej w skali całej Archidiecezji jest znacznie większy).
5.	Orkiestra „KuSza”	Zakłada zorganizowanie, na istniejącej już bazie personalnej, orkiestry rozrywkowej, która zaprasza do swoich szeregów także osoby nie mające wcześniej możliwości podjęcia edukacji muzycznej. W ramach tych działań organizowane są zajęcia nauki gry na instrumentach skierowane szczególnie do dzieci i młodzieży. Z tych osób powstała amatorska orkiestra, która uczestniczy w pobudzaniu życia kulturalnego na Śródce, w jej okolicach i w całym Poznaniu. W projekcie bierze udział każdego roku 15 osób, w tym 3 instruktorów. Każdego roku orkiestra przyjmuje też nowych uczestników, którzy uczą się gry a wybranych instrumentach.

6.	Punkt Konsultacyjny	Punkt Konsultacyjny wykonuje podstawowe zadania z zakresu profilaktyki uzależnień, udziela indywidualnych świadczeń w zakresie poradnictwa dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i osób współuzależnionych. W latach 2010 – 2014 profesjonalną pomocą objęto prawie 6000 osób.
7.	Organizacja wakacji letnich i zimowych dla dzieci z ubogich rodzin.	Są to wakacje organizowane dla dzieci i młodzieży w okresie letnim oraz zimowym. W latach 2010 – 2015 udało się wspomóc wyjazdy dla ponad 30 tys. dzieci i młodzieży.
8.	Stypendia socjalne dla uczniów z ubogich rodzin.	Stypendia skierowane dla osób uczących się, studiujących. W latach 2010 – 2015 w programach stypendialnych uczestniczyło prawie 700 osób.
9.	Spotkania i warsztaty dla wolontariuszy zaangażowane w dzieła charytatywne Caritas	Są to spotkania, warsztaty, szkolenia dla osób zaangażowanych w wolontariat. Tylko w roku 2014 udział w tych przedsięwzięciach wzięło ponad 2500 osób.

10.	Organizacja imprez okolicznościowych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych	Caritas Archidiecezji organizuje przedsięwzięcia mające na celu promocję rodziny, zdrowego trybu życia, przy okazji których można zasięgnąć opinii specjalistów z różnych dziedzin a także wykonać podstawowe badania pomagające zweryfikować stan zdrowia.
11.	3 świetlice socjoterapeutyczne	Są to świetlice socjoterapeutyczne oraz opiekuńczo-wychowawcza w Poznaniu, które swoją opieką obejmują ponad 70 dzieci rocznie

OCHRONA ZDROWIA

Lp	Dzieło	Opis
1.	Szkolenia dla osób opiekujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi	Projekt zakładał wyposażenie wolontariuszy w wiedzę i niezbędne umiejętności z zakresu typowych problemów zdrowotnych i pielęgnacyjnych osób starszych i chorych. Ponadto miał na celu otwarcie wolontariuszy na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych. Teoretyczne i praktyczne szkolenie zostało zorganizowane dla 60 osób.
2.	Szpital przy ul. Podgórznej – Oddział dla przewlekle chorych	Archidiecezja Poznańska nieodpłatnie – od 1945 r. udostępnia swoją nieruchomość przeznaczoną na potrzeby szpitala. Łączna wartość niepobranego w tym czasie czynszu po zwaloryzowaniu wynosi 16,3 mln zł.
3.	Szpital przy ul. Niegolewskich – cały kompleks szpitalny.	Archidiecezja Poznańska wynajmuje cały kompleks szpitalny za kwotę 30 tys. zł miesięcznie, która uwzględnia fakt, iż szpital Św. Rodziny podnajmuje część nieruchomości na cele komercyjne osobom trzecim. Biorąc pod uwagę wielkość nieruchomości kwota czynszu jest symboliczna. Nieruchomość zajmowana przez szpital została odzyskana przez Archidiecezję w 2006 r. Zwaloryzowana wartość niepobranego czynszu w latach 1945 – 2005 wynosi 27 mln zł.

4.	Szpital przy ul. Łąkowej	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety użyczało nieodpłatnie nieruchomość na potrzeby szpitala.
5.	Szpital Dziecięcy przy ul. Krysiewicza	Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a`Paulo nieodpłatnie użycza nieruchomość.

OŚWIATA I WYCHOWANIE		
Lp	Dzieło	Opis
1.	Przedszkola	Podmioty kościelne prowadzą w Poznaniu 8 przedszkoli, do których uczęszcza 350 dzieci.
2.	Szkoły Podstawowe	W 3 szkołach podstawowych prowadzonych przez podmioty kościelne jest ponad 650 uczniów.
3.	Gimnazja	Przez podmioty kościelne prowadzone jest 7 gimnazjów, w tym 2 niepubliczne, do których uczęszcza ponad 1200 uczniów
4.	Szkoły ponadgimnazjalne	Podmioty kościelne w Poznaniu prowadzą 4 licea ogólnokształcące, w których uczy się prawie 600 uczniów.
5.	Wsparcie potrzeb związanych z edukacją dla dzieci z ubogich rodzin.	Tylko w 2014 r. Caritas Archidiecezji Poznańskiej przekazała na ten cel ponad 340 tys. zł. Łączna wartość udzielonej pomocy od 2011 r. wynosi ponad 3,4 mln zł. (dotyczy to wyłącznie Miasta Poznania, zakres pomocy udzielonej w skali całej Archidiecezji jest znacznie większy).

KULTURA, NAUKA I OCHRONA ZABYTKÓW

Lp	Dzieło	Opis
1.	Muzeum i Archiwum Archidiecezjalne	Wyremontowane w latach 2005 – 2006 kosztem 6,9 mln z czego dofinansowanie z Unii wyniosło 75 %.
2.	Katedralna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia	Szkoła o profilu artystycznym, umiejscowiona w odnowionym zabytkowym budynku dawnego klasztoru Filipinów. Aula szkoły mieści się w dawnym Domu Parafialnym, zajęтым w okresie powojennym na kino „Malta”. Prace prowadzone były z dofinansowaniem z funduszy europejskich.
3.	Biblioteka Wydziału Teologicznego UAM	Wybudowana w 2014 r. kosztem ponad 20 mln zł poniesionych w całości ze środków własnych Archidiecezji.
4.	ICHOT Brama Poznania	Kapituła Metropolitalna nieodpłatnie użycza Miastu nieruchomości (budynek „Śluzy Cybińskiej – Fort Tumski” wraz z przylegającym terenem) na okres 20 lat.

5.	Rezerwat archeologiczny „Genius Loci” na Ostrowie Tumskim	Kapituła Metropolitalna nieodpłatnie użycza Miastu nieruchomości gruntowej na okres 20 lat .
6.	Renowacja zabytków	W latach 2010-2014 parafie poznańskie wydatkowały na konserwację zabytków (ruchomych i nieruchomych) łącznie ponad 4,7 mln zł ze środków własnych (niezależnie od uzyskanych dotacji ze środków publicznych).

Ks. Henryk Nowak

Ekonom Archidiecezjalny

Ks. prałat dr Ireneusz Dosz

Kanclerz Kurii